

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen alentaminen ja perimättä jättäminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Ahall 01.06.2026 § 197
3226/00.01.02.00/2026

Valmistelija(t)	Kari Janhonen, puh. 044 717 2078, kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi Tiina Roininen, puh. 044 717 3806, tiina.roininen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se <ol style="list-style-type: none">1. hyväksyy dokumentin "Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen alentaminen ja perimättä jättäminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella" noudatettavaksi päätöksenteossa,2. valtuuttaa talousjohtajan tekemään liitteenä olevaan asiakirjaan mahdolliset teknisluonteiset korjaukset.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: <ul style="list-style-type: none">- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen alentaminen ja perimättä jättäminen -asiakirja
Valmistelu	Aluevaltuusto on 22.12.2025 § 97 hyväksynyt "Asiakasmaksujen huojennusohje" -asiakirjan. Asiakirja on ollut tarpeen tehdä laajemmaksi asiakirjaksi ja on sen vuoksi valmisteltu uudelleen. Uudistettu asiakirja "Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen alentaminen ja perimättä jättäminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella" on termistöltään ja sisältörakenteeltaan ajantasainen ja noudattaa muiden hyvinvointialueiden vastaavien dokumenttien sisältöä. Dokumentti antaa aiempaa selkeämmän ja yksityiskohtaisemman kuvauksen alentamisen ja perimättä jättämisen ehdoista ja käsittelyprosessista, mikä hyödyttää alennusta hakevaa asiakasta ja asiakkaiden kanssa toimivia Pohjois-Savon hyvinvointialueen työntekijöitä.

Asiakirja esittää uusia työkaluja kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien asiakkaiden tukemiseen. Keinoina ovat mm.

- Jos alennus myönnetään laskusta, joka on osaltaan vaikuttanut maksukaton täyttymiseen, maksukatto jätetään tästä huolimatta voimaan asiakkaan edun mukaisesti.
- Jos maksun alentamisen jälkeen asiakkaalle lähetettävän laskun arvoksi jää alle 5 euroa, maksua ei peritä asiakkaalta lainkaan.
- Kelan myöntämä toimeentulotuki tai Ulosottolaitoksen toteama varattomuus toimivat todisteena asiakkaan toimeentulon vaarantumisesta.

Asiakirja tehostaa alennushakemuksia käsittelevien sihteereiden toimintaa esim. karsimalla päällekkäistä työtä Kelan kanssa. Se myös vähentää asiakkaiden työmäärää määrittämällä tilanteita, joissa tarvitaan vähemmän liitteitä esim. asiakkaan verotiedot saadaan käsittelyyn suoraan Verosovelluksen kautta.

Kaikkien asiakkaiden kohdalla tehdään kokonaistaloudellinen ja asiakkaan tilanteessa voidaan käyttää harkintaa sosiaalialan ammattihenkilön puoltavalla arviolla. Hyvinvointialueen asiakasmaksujen alentaminen ja perimättä jättäminen erottautuu aiempaa selkeämmin omaksi erilaiseksi prosessikseen suhteessa Kelan vastaavaan toimeentulon vaarantumisen laskennan prosessiin.